

סיכום והמלצות

"הועדה לבחינת הגופים המתוקצבים"

מוגש למזכיר התנועה ע"י ד"ר רן כוחן – יו"ר הועדה

חברי הועדה:

יובל אורן (סער)

נרקיב גביש – רגב (עברון)

איתי זיידנברג (בית קמה)

עדנה סולודר (גשר)

גורית שמר (גונן)

סיכום והמלצות "הוועדה לבחינת הגופים המתוקצבים"

מוגש למזכיר התנועה ע"י ד"ר רן כוחן – יו"ר הוועדה

בשנת 1999 הוחלט ("ועידת מגן") על איחוד שתי התנועות הקיבוציות – התק"ם והקיבוץ הארצי (הקבה"א). בוועידה זו נקבע גם כי שמה של התנועה החדשה יהיה "התנועה הקיבוצית". במהלך שנת 2000 התקיימה ועידת היסוד של "התנועה הקיבוצית" ("ועידת כנרת"). בנובמבר 2006 התקיימה הוועידה השלישית של "התנועה הקיבוצית" ("ועידת כפר בלום") שהייתה אמורה להשלים את מהלכי איחוד התנועות, לרבות איחוד נכסיהן של שתי התנועות.

באותה ועידה נקבעה גם רשימת עשרים (20) פעילויות ציבוריות משתי התנועות, שימשיכו לקבל הקצבה מתקציב התנועה, למשך 10 שנים, עד שנת 2016 כולל. במהלך אותה שנה נוספו ל"רשימת העשרים" ארבעה (4) גופים נוספים. 15 מתוך 24 הגופים המתוקצבים הינם בבעלות מלאה של "התנועה הקיבוצית", 5 נוספים הם בבעלות מלאה של הקבה"א/השוה"צ והיתרה – בבעלות אחרים. כמחצית מהגופים הללו הינם עמותות רשומות והיתר הם חלק מעמותות רשומות.

סעי' 10 של החלטת 'איחוד התנועות' קבע כי: "התנועה הקיבוצית תתחייב לממן את הפעילויות הציבוריות שמקיימות התק"ם והקבה"א לתקופה של לפחות 10 שנים (לרשימה המלאה של הגופים המתוקצבים – ראה להלן). סעי' 11.3 של החלטות קבע כי: "קרן 'חבצלת' תתחייב להעביר לתקציב התנועה הקיבוצית 4 מיליון ₪ בשנה, לתקופה של 10 שנים".

נכון לשנת התקציב 2016, סה"כ ההקצבות המועברות ע"י "התנועה הקיבוצית" ו"חבצלת" ל- 24 הגופים "המתוקצבים" עומד על כ- 13 מיליון ₪ לשנה. הסכום הנ"ל מהווה כ- 40% מכלל תקציב "התנועה הקיבוצית". ראוי להדגיש כאן כי החל מראשית שנת 2007 ואילך, ההקצבות לכלל הגופים המתוקצבים הם בחזקת הוצאה קבועה, ללא שיקול דעת של מוסדות התנועה וללא תבחינים (קריטריונים) ברורים ושקופים לכל. במילים אחרות, ההסדר הנ"ל הופעל ומופעל עד עצם היום הזה במתכונת של "טייס אוטומטי".

בעניין זה ראוי לצטט כאן את הערת ועדת הביקורת מיום 17 בנובמבר 2014: "התחייבות מעין זו לטווח ארוך (10 שנים) המחייבת את הארגון בהוצאה קבועה בגובה 40% מתקציבו, מבלי לבחון את השפעה העתידית על תקציבו, לרבות איתנות המקורות, יציבות הוצאות, סביבה משתנה, התאמת המשימות, איומים ארגוניים פנימיים וחיצוניים וכיו"ב איננה עומדת, לדעת הביקורת, בדרישות הסבירות".

בחירת הוועדה ו"כתב המינוי"

לאחר חלוף עשור שנים (2007-2016) ולאור המועד הקרב לסיום תקופת ההתחייבות, כפי שנקבעה בהסכם "כפר בלום", הוחלט במועצת התנועה הקיבוצית להקים ועדה ציבורית, שעפ"י "כתב המינוי" אמורה: "להכין להחלטת מועצת התנועה הצעה בדבר המשך התמיכה ומתן ההקצבה התנועתית לפעילויות הציבוריות כפי שמופיעות ב"רשימה המוסכמת של הפעילות הציבורית". על הוועדה הוטל להציע אילו מבין הפעילויות הציבוריות המופיעות ברשימת 24 הגופים המתוקצבים תמשכנה לקבל 'תמיכה' בתקציב השנתי של התנועה, החל משנת 2017, וכן להציע קריטריונים לקביעת גובה התמיכה השנתית לכל פעילות.

עוד קבע "כתב המינוי" כי: "לצורך דיוניה תסתמך הוועדה על האמור במסמך "נתונים כספיים – גופים מתוקצבים". היקף סמכות הוועדה יהיה במסגרת הסכום המוקצב ע"י התנועה בתקציב התנועה השנתי לפעילויות הציבוריות, ואין בסמכותה לבחון את תקציב התנועה בכללותו". חברי הוועדה שנבחרו למשימה ע"י מועצת התנועה הקיבוצית כוללים את החברים הבאים: רן כוחן (צרעה) – יו"ר; יובל אורן (סער); נרקיס גביש-רגב (עברון); איתי זיידנברג (בית קמה); עדנה

סולודר (גשר); ג'וליאן רזניק (צרעה); גורית שמר (גונן); תורה שרייבר (כפר גלעדי). מסיבות שונות שאינן קשורות לעבודת הוועדה, שניים מחבריה פרשו במהלך הדיונים מתברותם בוועדה: ג'וליאן רזניק ותורה שרייבר. יתר חברי הוועד לקחו חלק פעיל בישיבות והם גם חתומים על מסמך זה.

להלן רשימת 'הגופים' שנכללו (2006) ב"רשימה המוסכמת של הפעילות הציבורית":

התק"פ: הנוער העובד (נוע"ל); מחנות העולים; הבונים דרור; החלוץ למרחב; הנוער הציוני; מקהלת האיחוד; "ביג"ה"; "הקהל"; "יד טבנקין" (ספריה; ארכיון חולדה); "בית לוחמי הגטאות ע"ש יצחק קצנלסון"; "משואה" (תל יצחק);

הקבה"א: השומר הצעיר (השוה"צ); השומר הצעיר העולמי; גבעת חביבה; "מרכז חזן"; מקהלת הקיבוץ הארצי; "צוותא"; עצרת יד מרדכי;

לרשימה לעיל צורפו במועד אחר גם ארבעת הגופים הבאים: התזמורת הקאמרית הקיבוצית; להקת המחול הקיבוצית; "מכון שיטים – ארכיון החגים הבין-קיבוצי"; הגלריה.

דרך עבודת הוועדה

הוועדה קיימה 11 ישיבות. כולן תועדו בפרוטוקולים שנשלחו למשתתפים וכן גם למזכיר התנועה, למנכ"לית, לנציג המח' המשפטית ולמבקר התנועה. הוועדה נפגשה עם נציגים מ- 22 מתוך 24 הגופים שהופיעו ברשימה המקורית של הגופים המתוקצבים. מפגשים אלו התבצעו במסגרת 3 "מרתונים". הראשון – עם נציגי כל תנועות הנוער המסונפות לתנועה הקיבוצית, בארץ ובחו"ל. המרתון השני – עם נציגי גופי המחקר והתיעוד בתנועה הקיבוצית. השלישי – והאחרון – עם נציגי גופי התרבות והאמנות בתנועה הקיבוצית. לצד הגופים (ראה רשימה לעיל) נפגשנו גם עם נציג מכללת אורנים וכן עם נציג מטעם דירקטוריון "דיעות תקשורת". נציגי שני הגופים הללו ביקשו להיפגש עם הוועדה ולבקשה לשקול המלצה בדבר צירופם לרשימת הגופים המתוקצבים.

אף שההמלצות שלהלן מופיעות כמקשה אחת והן על דעת כל חברי הוועדה, אין הן באות להסתייר את העובדה שבמהלך הדיונים התגלעו דעות ועמדות שונות בקרב חברי הוועדה. יש בכך להעיד על הרצינות ועל הרמה הגבוהה של הדיונים שהתקיימו במהלך הישיבות. העמדות השונות שיקפו בהכרח את הרקע הקיבוצי והתנועתי השונה של כל אחד מחברי הוועדה. יחד עם זאת, מלכתחילה הסתמן בוועדה הרצון להגיע להסכמות משותפות, ובלבד שנוכל להניח על שולחן המזכירות והמועצה מסמך המלצות מסודר, שממנו ניתן יהיה להמשיך בדיונים ובהתלבטויות, עד לשלב קבלת ההחלטות הסופיות והמחייבות. בהתאם נקבע בוועדה נוהל, כי בכל מקרה של חילוקי דעות תיערך הצבעה והחלטת "הרוב" היא זו הקובעת. אני שמח שכל חברי הוועדה, ללא יוצא מהכלל, נענו לאתגר והתעלו, מעבר לרצונם לבטא "עמדות מיעוט", בעניינים שונים שעלו במהלך דיוני הוועדה.

מעבר לכל האמור בהמלצות שלהלן, יש להדגיש כאן כי שני "קווים" עקרוניים הנחו את חברי הוועדה במהלך עבודתה. הראשון, רצון לברר אפשרויות צמצום ו/או איחוד פעילויות דומות או כמעט זהות, ככל שניתן וככל שאפשר: איחוד המקהלות, איחוד הארכיונים, הקמת מרכז הדרכה משותף לשלושת תנועות הנוער בישראל, הקמת מטה ארגוני משותף לתנועות הנוער בחו"ל (להוציא את השוה"צ העולמי) ועוד. השני – כי מותר "לגעת" ולעסוק בכל דבר ובכל נושא וכי מותר גם "להזיז" ולשנות דברים, מבלי בהכרח לשמר 'מסגרות' רק משום שכך הוחלט אי-שם, אי-פעם בעבר.

מטרת הצמצום ו/או איחוד הפעילויות לא נולד אך ורק מן הצורך הלגיטימי לחסוך בהוצאות, אלא בעיקר משום שנראה היה לחברי הוועדה, כי יש להתמקד ולרכז מאמץ תנועתי בעת הזו, וכן גם ליעל מערכות שפעלו לאורך זמן מכוח האינרציה והנוסטלגיה. המלצות הוועדה, ככל שחלקן "קשות

לעיקול", נעשו מתוך הערכה רבה לפעילויות הרבות שתוקצבו בעבר אך גם מתוך אמירה ברורה וחדה כי לעת הזו נדרשים שינויים, חלקם דרסטיים.

לסיום, בשם כל חברי הוועדה ברצוני להביע תודה והערכה למנכ"לית התנועה, מיכל ויינברג, על הסיוע הארגוני לעבודת הוועדה ולעו"ד אמיר גנז (המח' המשפטית) שליווה את הוועדה לאורך כל דיוניה. תודה מיוחדת שלוחה לאירית גולדברג, מזכירת לשכת מנכ"ל התנועה, שלא חסכה מאמצים לאפשר לוועדה לעבוד באופן 'חלק'.

המלצות הוועדה לבחינת הגופים המתוקצבים

א. גופי התרבות והאמנות

מקהלת האיחוד

מקהלת האיחוד נוסדה והוקמה ב-1955. המקהלה מרבה בהופעות בפריפריה ומעודדת ביצוע יצירה ישראלית ויהודית מקורית. בין שאר פעילותיה, היא מקיימת גם פעילות מוסיקלית בשיתוף עם המגזר הערבי וכן עם גופים אמנותיים ישראלים. המקהלה מונה כיום 50 זמרים שמתוכם רק 20 הם חברי קיבוצים. היתר - 10 זמרים ממושבים ו"הרחבות" בקיבוצים ועוד 20 זמרים מהסקטור העירוני. למקהלה יש מוניטין מעולה והיא מייצגת בכבוד את ישראל באירועים מוסיקליים שונים בחו"ל. המקהלה משתפת פעולה עם גופים תרבותיים קיבוציים כמו: התזמורת הקיבוצית; יד טבנקין; צוותא; מקהלת הקבה"א, קשת אילון וכן עם גופים מוסיקליים אמנותיים ישראלים.

תקציבה השנתי של מקהלת האיחוד לשנת 2015 עמד על כ-760 אש"ח. סכום זה כולל הקצבה בסך 200 אש"ח של "התנועה הקיבוצית". התקציב המתוכנן ל-2016 עומד על סך כ-600 אש"ח. משרד התרבות תמך בשנה החולפת כ-160 אש"ח לפעילות המקהלה. עפ"י החלוקה התנועתית, "מקהלת האיחוד" פועלת במסגרת "מרחבים", חברה לחינוך ולתרבות (חל"ץ - חברה לתועלת הציבור).

מקהלת הקיבוץ הארצי

מקהלת הקבה"א מונה כיום 50 זמרים וזמרות, רובם המכריע חברי קיבוצים (כ-70%). כ-30% (15 זמרים/ות) אינם חברי קיבוצים. המקהלה הולכת ומזדקנת וקשה כיום לגייס אליה זמרים צעירים (בעיקר: סופרן וטנורים). כמו קודמתה, גם מקהלה זו נהנית ממוניטין מעולה ואף היא מוזמנת להופעות ברחבי הארץ ובחו"ל.

עיקר הכנסותיה של מקהלת הקבה"א נובע ממקורות עצמיים - כ-460 אש"ח, לרבות תמיכה של "חבצלת", זאת מתוך תקציב כולל העומד (2015) על כ-750 אש"ח. יתר ההכנסות נובעות מתמיכת משרד התרבות וכן מתרומות והשתתפויות. בדומה ל"מקהלת האיחוד", עיקר ההוצאות (כ-230 אש"ח) הן בגין שכר למנהל האדמיניסטרטיבי, למנצח ולפסנתרנית.

הערה:

בשנת 2003, כ-3 שנים לאחר איחוד התק"ם והקבה"א ("ועידת כנרת"), הוקמה בתנועה החדשה וועדה, שבראשה עמד עמי בארי (עין החורש). הוועדה התבקשה לבדוק אפשרות

של איחוד שתי המקהלות הקיבוציות. הוועדה קיימה שורה של דיונים מעמיקים והגישה המלצותיה למזכירי התנועה, אך אלו לא אומצו ולא מומשו מעולם. יתרה מכך, ההנחה שצפוי, לכאורה, "תהליך דרוויניסטי", וש'החזקה' מבין שתי המקהלות היא זו שתישרד, לא התממשה. להיפך. שתי המקהלות המשיכו להתקיים ולפעול עד עצם היום הזה ושתייהן מפגינות רצון חזק להמשיך ולפעול בשתי המסגרות העכשוויות. יוזכר כאן, כי בזמנו התקיימה גם מקהלת הקיבוץ המאוחד, אך זו נסגרה לאחר הקמת התק"ס, וחלק מזמריה עברו לשיר במקהלת "האיחוד" ו/או במקהלות אזוריות והרכבי שירה שונים.

הקמתן של כל אחת מהמקהלות זכתה, לעת הקמתה, בברכת מנהיגויות התנועות הקיבוציות ובזמנו הן הוכרו כמקהלות "המייצגות" של כל אחת מהתנועות. מצב זה השתנה במהלך השנים. נכון להיום, קיים קשר קלוש בן שתי המקהלות שנתרו לבין 'תנועות האם'. הקשר הוא בעיקר כספי (תקצוב תנועתי) והעמדת מתקני התנועות לרשות החזרות השבועיות של המקהלות - מקהלת "האיחוד" - באפעל, ומקהלת הקבה"א - ב"בית התנועה הקיבוצית" בליאונרדו..

אחד השינויים שקרה מאז בא לידי ביטוי מובהק בהרכב זמרי המקהלה. במקהלת "האיחוד" שרים כיום רק 20 חברי קיבוצים (מתוך 50 חברי המקהלה) ובמקהלת הקבה"א שרים כיום 35 זמרים חברי קיבוץ (מתוך 50 חברי המקהלה). בשתי המקהלות חל תהליך של "הזדקנות".

המלצת הוועדה:

1. בעקרון, הוועדה סבורה כי ראוי לסגור את שתי המקהלות הנ"ל, לנוכח קיומן של מקהלות במרחב המועצות האזוריות, למי שמעוניינים לשיר במקהלה.
2. היה והמלצה זו לא תתקבל, מציעה הוועדה לאמץ חלופה של איחוד שתי המקהלות למקהלה קיבוצית אחת.
3. מוצע כי מהלך זה יושלם עד סוף שנת 2017. המקהלה החדשה תתבסס בעיקרה על זמרים/ות חברי קיבוצים. אם יושלם המהלך, מוצע שהמקהלה תזכה לתמיכה חלקית של התנועה הקיבוצית בסכום שלא יעלה על 150 אש"ח.
4. הוועדה ממליצה כי תוקם הנהלה ציבורית משותפת לשתי המקהלות והיא תפעל, בין השאר, לקדם את ביצוע מהלך איחוד המקהלות וכן לגייס ספונסרים ותורמים.

"להקת המחול הקיבוצית"

הלהקה הוקמה בקיבוץ געתון ע"י יהודית ארנון לפני 40 שנה וממשיכה כיום ע"י רמי באר, בן וחבר געתון. במהלך התקופה עברה הלהקה משברים שונים של עליות ומורדות. לפני 5 שנים הוקמה "קואליציה" של 'שותפים' שלקחה על עצמה לפתח את להקת המחול. שלושת השותפים המרכזיים ב"קואליציה" תומכת זו הם: מ.א. "מטה אשר"; רעיה שטראוס; "התנועה הקיבוצית". נקבע בחוזה 'תקציב תמיכה' לתקופה של 5 שנים (מסתיים ב-2017). ב"להקת המחול הקיבוצית" כ- 110 רקדנים מקצועיים: 30 רקדני הלהקות (15

בלהקה הראשית ועוד 15 רקדנים בלהקה השנייה, המהווה עתודה ללהקה הראשונה), ועוד 80 רקדני "מסע מחול". הלהקה מופיעה כ- 300 הופעות בשנה, ברחבי הארץ ובחו"ל. מעל 500 תלמידים משתתפים בקורסי קיץ, פרויקט מצוינות, סדנא, מגמת מחול ועוד 40 אנשי צוות מניעים את "גלגלי" "כפר המחול". הלהקה מוזמנת להופיע מעל מיטב במות המחול בכל רחבי תבל.

התקציב השנתי של הלהקה עומד על כ- 17 מיליון ₪ (2015). עיקר ההכנסה נובע מתמיכות של משרד התרבות (כ- 6 מיליון ₪), תמיכת הרשות המקומית (כ- 600 אש"ח), הכנסות ממופעים (כ- 3.4 מיליון ₪), הכנסות מ'פעילות' האולפן בגעתון (כ- 4 מיליון ₪), הכנסות חו"ל (כ- 1,7 מיליון ₪). חלק התמיכה של "התנועה הקיבוצית" בפעילות הלהקה עומד כיום על 400 אש"ח. תמיכה זו מתמרצת את תמיכת "קואליציית" התורמים, כאמור לעיל.

המלצת הוועדה:

1. הוועדה ממליצה על המשך התמיכה בלהקת המחול, בסכום שלא יעלה על 200 אש"ח לשנה (קיצוץ בסד"ג של 50%) לתקופה של 5 שנים,
2. המלצה זו תיכנס לתוקף החל מתום "שלב ההבראה" (2017).
3. לדעת חברי הוועדה, הקיצוץ המוצע בתמיכת "התנועה הקיבוצית", לא יפגע בהמשך הפעילות האמנותית הענפה והמגוונת של הלהקה.

"הגלריה"

הגלריה (רח' דב הוז 25, ת"א) קיימת, בהפסקות, החל מ-1967 ונחשבת לאחת הגלריות הוותיקות בתל אביב. בעבר היא 'שרתה' בנאמנות את אמני הקיבוצים והיוותה להם כ"חלון ראווה" מעבר ומחוץ לחצר הקיבוץ. במהלך השנים היא הפכה מרכז לאמנות אלטרנטיבית, והיוותה במה אוונגרדית לאמנות ישראלית קיבוצית מתחדשת. כיום רק כ- 50% מכלל המציגים בגלריה הם אמנים החיים ופועלים בקיבוצים, או כאלה שנולדו וחיו שם. מכאן ניתן להסיק, שאחוז האמנים חברי קיבוץ בפועל הוא אף פחות מ- 50%. יתר המציגים בגלריה אינם וגם לא היו בעברם חברי קיבוץ. בגלריה מוצגות בין 8-9 תערוכות מתחלפות בשנה. יצוין כאן כי מלבד "הגלריה" בתל-אביב, קיימות כיום למעלה מ-30 גלריות בקיבוצים ברחבי הארץ.

בשנת 2015 עמד תקציב הגלריה על סך 430 אש"ח ועיקר מקורותיו היו: משרד התרבות (200 אש"ח), מקורות עצמאיים (50 אש"ח), הכנסות שונות ותרומות (80 אש"ח) ותקציב "התנועה הקיבוצית" (100 אש"ח). לשנת 2016 מתוכנן תקציב בסך 410 אש"ח.

תל אביב נתפסת בעיני כל כמרכז התרבות-אמנותי של מדינת ישראל. בעיר פועלות כיום עשרות רבות של גלריות המציגות יצירות אמנות קלסית ואוונגרדית מכל הסוגים והגוונים. מבחינה זאת, אין לגלריה הקיבוצית ברח' דב הוז 25 בתל אביב, שום ייחוד, גם אם היא נושאת בכותרתה את השם 'קיבוץ'.

המלצת הוועדה:

1. להיערך לסגירת שערי "הגלריה" במהלך השנים 2017-18. לדעת חברי הוועדה אין עוד כל הצדקה להמשך קיומה של הגלריה במתכונתה הנוכחית.

2. כמו-כן הוועדה ממליצה לתנועה הקיבוצית לבחון אפשרות של מכירת הנכס שבו שוכנת כיום הגלריה והעברת פירות המכירה להקמת "קרן תרבות של התנועה הקיבוצית".

"צוותא"

מועדון "צוותא" לתרבות מתקדמת בת"א נכנס בשנת 2015 לשנתו ה-60. המקום הוקם בידי המשורר אברהם שלונסקי ז"ל. לאורך השנים מועדון "צוותא" הפך לשם נרדף לתרבות פנאי, המזוהה עם תיאטרון, הצגות "פרינג'", מוסיקה, בידור, הצגות ילדים, קבלות שבת והרצאות. עבור אמנים רבים ומוכרים, "צוותא" הייתה להם האכסניה והבמה הראשונה, בטרם נסקו משם למחוזות אחרים.

"צוותא" מעלה כיום כ-300 הצגות/אירועי תרבות בשנה. היא מקיימת למעלה מ-100 פעילויות לחודש ופועלת 7 ימים בשבוע. התקציב השנתי של "צוותא" עמד ב-2015 על כ-7.1 מיליון ש"ח. עפ"י התכנון, תקציב 2016 אמור להגיע לכ-8.7 מיליון ש"ח. מקורות ההכנסה העיקריים: מנהל התרבות; עיריית תל אביב; "קרן חבצלת"; הכנסות עצמיות (כ-50% מכלל הכנסות המקום, לרבות הכנסות הנובעות מהשכרת אולמות "צוותא"). התנועה הקיבוצית השתתפה ב-250 אש"ח בתקציב "צוותא". המקום פועל כיום עפ"י תכנית הבראה שאושרה ומפוקחת ע"י "קרן חבצלת". בדיון צפה ועלתה השאלה האם "צוותא" היא אכן מותג קיבוצי והאם נכון להמשיך ולתמוך בה מכספי החבר, משלם המיסים הקיבוצי.

בעקבות הסדרים חדשים שנקבעו לפני כשנתיים, הועברה "צוותא" לבעלות מלאה של "חבצלת" (הקבה"א). המקום נמצא מאז באחריותה המלאה של "חבצלת". התנועה הקיבוצית לא תישא עוד בגירעונות "צוותא" אם וככל שיהיו.

המלצת הוועדה:

1. הפסקת התמיכה של התנועה הקיבוצית ב"צוותא" מיד עם תום תקופת ההתחייבות.
2. במקביל – פנייה ל"קרן חבצלת" לסיים את תמיכתה ב"צוותא" ולהפנות את הכספים שיחסכו להקמת "קרן תרבות של התנועה הקיבוצית".

"תזמורת נתניה הקאמרית הקיבוצית"

בתזמורת נתניה הקאמרית הקיבוצית (להלן: "התזמורת") מועסקים כיום 30 נגנים. חלק משמעותי מקהלה של התזמורת הוא קהל קיבוצי. עם כניסת ההפרטה לקיבוצים, עברו גם נגני התזמורת חברי הקיבוצים, למקבלי שכר. בשנים האחרונות יצאו רבים מוותיקי הנגנים, חברי קיבוצים, לפנסיה. כיום מנגנים בה רק 4 נגנים שהם חברי קיבוץ בפועל. שמה של התזמורת הולך לפניה ולצד מופיעה בארץ היא גם מוזמנת להופיע באולמות קונצרטים מוכובדים בחו"ל. לצד הפעילות בתחום הקונצרטי, מקיימת התזמורת גם פעילות-מוסיקאלית בבתי ספר ברחבי הארץ. כמו-כן מקיימת התזמורת "מפגש דורות מוסיקאלי" שנתי עם תזמורת בני הקיבוצים.

לפני מספר שנים (2010) נחתם חוזה עם עיריית נתניה לעשר שנים (עד ל-2021), שבו התחייבה העירייה "לאמץ" את התזמורת ולהעמיד לרשות פעילותה סכום בסך 1.5 מיליון ₪ בכל שנה, בתנאי שהתנועה הקיבוצית תתקצב 700 אש"ח למטרה זו. לאחרונה נשמעו קולות מכיוון השותף (עיריית נתניה), שמהם ניתן היה להבין כי העירייה מבקשת להקטין בזמן כלשהו את גובה סכום השתתפותה.

מלבד התמיכה של העירייה והתנועה הקיבוצית, התזמורת נשענת על הקצבה של משרד התרבות (2.8 מיליון ₪ בשנת 2015). סה"כ הכנסות עצמיות עומד על סכום דומה (כ-2.8 מיליון ₪). סה"כ תקציב התזמורת לשנת 2015 עמד על כ-7.5 מיליון ₪. לשנת 2016 מתוכנן תקציב בסך כ-8.1 מיליון ₪. התזמורת עוברת כיום תהליך של הבראה וכבר מ-2014 היא שומרת על איזון כספי.

המלצת הוועדה:

1. הוועדה סבורה כי כל עוד לא השתנו התנאים, על התנועה לעמוד בהתחייבות שנטלה על עצמה בהסכמים שעליהם חתמה עם עיריית נתניה, עד שנת 2021.
2. היה ויסתבר כי עיריית נתניה תיסוג מסיבה כל שהיא מהמשך הקצבותיה לתזמורת, זאת באופן שייסכן את המשך פעילותה, מוצע כי "התנועה הקיבוצית" תחדל מתמיכתה בתזמורת, ובכל מקרה תתחייב שלא לכסות את גירעונות התזמורת, ככל שיהיו.

ב. גופי המחקר והתיעוד בתנועה הקיבוצית

"מכון שיטים – ארכיון החגים הבין-קיבוצי"

"מכון שיטים" (בשמו הקודם: ארכיון החגים הבין-קיבוצי, מיסודו של אריה בן-גוריון), נרשם כעמותה בשנת 2006 והוא מתנהל כיום כעמותה עצמאית שמשכנה בקיבוץ בית השיטה. ייעודו של המכון הוא בהנצחת אופן חגיגת חגי ומועדי ישראל בקיבוצים ובתפוצות, ביצירת שיח יהודי תרבותי סביב חגים ומועדים ומעגל החיים היהודי בחברה הישראלית ובקיום ארכיון האוגר בתוכו חומרים שונים בנושא חגי ומועדי ישראל. המכון פועל עם קיבוצי התנועה הקיבוצית במגוון דרכים, וכן מביא את רעיונותיה של התנועה הקיבוצית והתרבות הקיבוצית ל"מפגש" עם קהל רחב ומגוון מחוץ לקיבוצים, באמצעות פעילויות חינוכיות שונות, רבות מהן בשת"פ עם צה"ל, בהדגשה על "תרבות עברית, יהודית וציונית". המכון מקפיד לקיים פעילויות עם עשרות קיבוצים ולקוח חלק פעיל בקורס 'רכזי תרבות' של "התנועה הקיבוצית". צוות המכון מורכב כולו מחברי קיבוצים.

סה"כ תקציב "מכון שיטים" – שנת 2015 – עומד על כ-1.2 מיליון ₪. עיקר התמיכה בו באה מתרומות (בעיקר מ"קרן מוזס וולפוביץ") ומהכנסות עצמיות הנובעות מפעילות המכון. הקצבת "התנועה הקיבוצית" למכון: 200 אש"ח.

המלצת הוועדה:

1. "מכון שיטים" עומד במרבית התבחינים (קריטריונים) לצורך הכללתו כ'גוף' שראוי להמשך התמיכה הנוכחית של התנועה הקיבוצית.

2. בנוסף, ממליצה הוועדה כי 'ארכיון החגים הבין-קיבוצי' הנדיר שהקים אריה בן-גוריון ז"ל בקיבוץ בית השיטה, יועבר כולו ויופקד בארכיון התנועה הקיבוצית ב"יד טבנקין" (אפעל). מיקומו של הארכיון ב'מרכז' קיבוצי במרכז הארץ, יהפוך אותו גם לנגיש ולזמין לציבורים רחבים יותר (לרבות בתי ספר, סמינרי מורים ואחרים) המתקשים כיום להרחיק ולנסוע ולעיין בו בקיבוץ בית השיטה. אנו מציעים למזכירות התנועה, כי נושא זה (מיקום ארכיון החגים הבין-קיבוצי) ייבדק באופן מקצועי ומסקנותיו ייושמו בהתאם.

גבעת חביבה

עיקר הפעילות המתקיימת כיום במתחם גבעת חביבה[?], מתמקדת בקידום הבנה בין יהודים וערבים וכן שיתוף פעולה בקרב קבוצות שונות בחברה הישראלית. בגבעת חביבה שוכן גם "יד יערי", המרכז לתיעוד וחקר "השומר הצעיר" וכן "מורשת" – ארכיון המתעד את פעילות השוה"צ בשנות השואה. מלבד אלה מתקיימות במקום פעילויות נוספות שבעיקרן הן נוגעות לפעילות הנפרדת המתקיימת ע"י תאגידי הקיבוץ הארצי ו"קרן חבצלת".

המלצת הוועדה

1. הוועדה ממליצה להציב מטרה להגיע לאיחוד מלא של הארכיונים הקיבוציים ("יד טבנקין"; "יד יערי"; "מורשת") במסגרת ארכיון מרכזי של התנועה, ועדה מקצועית שתוקם תציע את מיקומו של הארכיון המשותף.
2. הוועדה ממליצה על המשך התמיכה ב"גבעת חביבה", בגובה ההקצבה הנוכחית.
3. כל עוד לא יוחלט אחרת, עיקר הפעילות המתבצעת בגבעת חביבה, תמשיך להיות ממומנת מתקציבי "קרן חבצלת".

"מרכז חזן" – מכון ון-ליר

המכון הוקם בשנת 2,000 ע"י "מוסד ון-ליר" והקרו להנצחת יעקב חזן ז"ל. "המרכז" עוסק במחקרים בסוגיות של שוויון וצדק חברתי. בתקופה האחרונה מתרכזים מחקריו בהיבטים חברתיים וכלכליים הנוגעים לתהליכי הפרטה במדינת ישראל.

המלצת הוועדה

1. הוועדה סבורה כי מלבד שמו של מי שהמכון נקרא עליו, אין ל"מרכז חזן" כל זיקה ישירה לתנועה הקיבוצית.
2. הוועדה ממליצה על הפסקת התמיכה הקיבוצית (בסך 190 אש"ח) החל מראשית 2017.

"בינה" – בית יוצר נשמת האומה"

ארגון חינוכי-חברתי המקדם עיסוק בהתחדשות יהודית, מתוך השקפת עולם חילונית-פלורליסטית. "בינה" מקיימת כיום מספר פרויקטים: הישיבה החילונית בתל-אביב, בירושלים, בחיפה ובקרוב גם

בבאר שבע. כמו כן מקיימת מכינה צבאית לבוגרי תיכון; בינ"ה בשכונה – פרויקט שכונות, קהילה,, צדק חברתי והעצמה חברתית-קהילתית בשכונות מוחלשות, עבודה עם בתי ספר, עם צה"ל, תכניות חו"ל "תיקון עולם" וכיו"ב. התקציב השנתי של בינ"ה מגיע ל- 21 מיליון ₪ וסך ההשתתפות של התנועה הקיבוצית הוא 560 אש"ח..

המלצת הוועדה

הוועדה ממליצה לקצץ את התמיכה התנועתית לבינ"ה ולהעמידו על סכום של 250 אש"ח לשנה.

"יד טבנקין" (י"ט)

"יד טבנקין" משמש כארכיון המרכזי של "התנועה הקיבוצית" וכן משמש מרכז תיעוד ומחקר של כלל התנועה הקיבוצית, בי"ט מצוי גם מרכז מוזיאלי המכוון להנציח ולהנחיל את המפעל הציבורי ייחודי של התנועה הקיבוצית לדורותיה. ראוי להזכיר כאן כי לאחרונה קיבל ארכיון "יד טבנקין" הכרה כ"אתר מורשת לאומית". כאמור, במכון פועלים מדורי מחקר, הוצאה לאור ומוזיאון החלוציות והוא מקיים מעת לעת ימי עיון בנושאים קיבוציים שונים, לעיתים בשיתוף "יד יערי". מלבד כל אלה מתקיים ב"יד טבנקין" 'הארכיון החי' של התנועה הקיבוצית, שאליו נאגרים כל העת כל החומרים העוסקים (החל משנת 2000 ואילך) ב'שוטף' של עבודת "התנועה הקיבוצית", תאגידיה, מוסדותיה, מפעליה, וכן תיעוד העוסק בתנועות הנוער (למעט השוה"צ) המסונפות אליה.

המלצת הוועדה

1. הוועדה ממליצה להציב מטרה להגיע לאיחוד מלא של הארכיונים הקיבוציים ("יד טבנקין"; "יד יערי"; "מורשת") במסגרת ארכיון מרכזי של התנועה, ועדה מקצועית שתוקם תציע את מיקומו של הארכיון המשותף. הוועדה ממליצה כי תיעשה פעולת בדיקה, שתכליתה לבחון הכשרת שטחים, מקום וציוד נדרש לקליטת הארכיונים במקום שיוצע כארכיון המרכזי.
2. הוועדה ממליצה להגדיל את התמיכה הכספית ל"יד טבנקין" ולהעמידו על סך 600 אש"ח בשנה.
3. כמו כן, הוועדה ממליצה ל"תנועה הקיבוצית" לתקצב באופן עצמאי וכחלק בלתי נפרד מתקציבה השוטף, את 'הארכיון החי' (הפעיל) של התנועה.

.....

"בית לוחמי הגטאות ע"ש יצחק קצנלסון"

היסוד למוזיאון ולארכיון הונח בשנת 1949, עם עלותם ארצה של מייסדי קיבוץ לוחמי הגטאות - שורדים מהשואה, חניכי החלוץ, לוחמי הגטאות, פרטיזנים וניצולי מחנות ההשמדה - שראו לעצמם שליחות לאומית ואישית בשימור זיכרון השואה והמרד. "בית לוחמי הגטאות הנו המוזיאון הראשון בארץ ובעולם שקם להנצחת השואה והמרד. העצרת לזיכרון השואה והמרד המתקיימת בו אחת לשנה, בתאריך בו התקיים המרד הראשון בגטו וורשה. קמפוס המוזיאון מכיל מוזיאון גדול, מרכז הדרכה, "מרכז הומניסטי", אליו מגיעים כתות בתי ספר - יהודים וערבים - ללמוד לעומק את נושא

השואה וכן מבנה מיוחד – "יד לילד" שבו מתוודעים בני נוער לגורל הילדים בשואה. במקום מתקיימים ימי עיון והשתלמויות לאנשי חינוך, חניכי תנועות נוער, חיילי צה"ל והמשטרה.

המלצת הוועדה

1. הוועדה רואה חשיבות מרובה בקיום מוסד זיכרון מרכזי לשואה, בקיבוץ שמייסדיו היו ניצולי השואה.
2. הוועדה ממליצה להעמיד את גובה התמיכה הקיים על סך 250 אש"ח - ולייעדו בעיקר לחיזוק הפעילות הארכיונית במקום.

"משואה" – תל יצחק

מוזיאון "משואה" בקיבוץ תל-יצחק, נמצא אף הוא בשורת הגופים המתוקצבים וכמו הנ"ל, אף הוא מתמקד בהנצחת ובהנחלת זכר השואה, זאת ע"י מוזיאון, ימי עיון, אוספים שונים, הוצאה לאור ועוד. תקציב "מורשת" עומד על כ- 13 מיליון ש"ח, מתוכם 20 אש"ח תמיכת "התנועה הקיבוצית".

המלצת הוועדה

סה"כ סכום התמיכה השנתית של התנועה הקיבוצית עומד על 20 אש"ח. נראה ש"משואה" תפעל ללא תמיכה מזערית זו, ולכן מוצע לבטלה כליל.

הערה: ראוי לשים לב כי לאירוע המרכזי של "משואה" לציון "יום השואה" (2016) לא הוזמן איש מהנהגת התנועה לשאת דברים, כנהוג בעצרות יד מרדכי ולוחמי הגטאות.

עצרת יד מרדכי

עצרת "יד מרדכי" לזכר השואה מתקיימת מאז 1951 מידי שנה בשנה. באירוע נוטלים חלק כ- 4,000 איש, בעיקר מיישובי הדרום. עלות העצרת כ- 250 אש"ח. עיקר המימון מגיע מ"קרן חבצלת".

המלצת הוועדה

1. הוועדה רואה חשיבות בכך שהתנועה הקיבוצית לוקחת חלק פעיל ושותפה, ביחד עם קיבוץ יד מרדכי, בארגון עצרת זיכרון לשואה לכל מרחב אזור הדרום, שבו נוטלים חלק תושבים מעיירות הפיתוח הסמוכות, נוער ממוסדות לימוד שונים וחברי קיבוצים ומושבים בסביבה.
2. הוועדה ממליצה להשאיר על כנו את סכום התמיכה הקיים, בסכום שלא יעלה על 60 אש"ח.

ג. תנועות הנוער בישראל

א. תנועות הנוער – הנוע"ל; השוה"צ ו"מחנות העולים" אמורות להוות זרוע חינוכית של התנועה הקיבוצית בישראל, הן בפעילות בקרב הנוער בתוך חצר הקיבוץ, והן בשליחות הציבורית בחברה הישראלית ובקרב יהדות התפוצות.

ב. התנועה הקיבוצית ותנועות הנוער המסונפות אליה חלקו בעבר שותפות אמת בערכים, בתפיסה החברתית ובמאבקים ציבוריים ובהגשמה. לדעת רבים, זיקה זו טושטשה במהלך השנים האחרונות, ובמקרים מסוימים אף יצרה מצבי עימות ואי-הבנות, זאת מעבר לחילוקי דעות לגיטימיים ומעבר לאוטונומיה מוסכמת ומקובלת של כל אחד מהצדדים.

ג. הוועדה סבורה כי יש לשוב לחדש ולחזק את הזיקה והזהות האידיאולוגית בין התנועה הקיבוצית לתנועות הנוער המסונפות. זיקה זו אמורה לקבל ביטוי מוחשי ב"אמנה" אשר תיבנה ותנוסח ביחד ובמשותף, ותגדיר בסיסים חדשים, תואמים לרוח הזמן, שיקבעו מסלולי שיתוף פעולה יציבים בין התנועה הקיבוצית לבין תנועות הנוער. תאריך אחרון לחתימה על האמנה יהיה קיץ 2017. החתימה על "האמנה" המשותפת וההתנהלות על פיה יהיו תנאי מחייב לקבלת תמיכה/תקצוב מ"התנועה הקיבוצית".

ד. בנוסף לאמור לעיל, מציעה הוועדה על הקמת "מרכז הדרכה" במהלך 2017, ביוזמה משותפת של תנועות הנוער ו"התנועה הקיבוצית", "המרכז" ימוקם ב"בית התנועה הקיבוצית". אגף החינוך והמשימות של התנועה הקיבוצית יהיה שותף ומעורב בהקמת "המרכז" שיתבסס על מדריכים מקרב תנועות הנוער, בכוונה לשרת את כלל הקיבוצים ביציקת התוכן החינוכי-ערכי בפעילות התנועתית בחצר הקיבוץ. התקציב הנדרש להפעלת "מרכז ההדרכה" אמור להגיע מסעיפי פעילות, שהוועדה מציעה לבטלם כליל או לצמצם את ההקצבות הכספיות עבורן.

ה. כל האמור לעיל אינו בא לבטל את המחויבות של כל אחת מתנועות הנוער לעמוד בתבחינים (קריטריונים) הטכניים שבהן יחויב כל גוף שיבקש תמיכה כספית מהתנועה הקיבוצית.

המלצת הוועדה:

לנוכח האמור לעיל, ממליצה הוועדה לא לגרוע מהתמיכה הכספית לתנועות הנוער בישראל ולהשאיר את גובה התמיכה הקיימת גם במהלך השנים הבאות.

ד. תנועות הנוער הציוניות בחו"ל

תנועות הנוער הציוניות הפועלות בחו"ל הן הזרוע המרכזית לקשר של התנועה הקיבוצית עם קהילות יהודיות ברחבי העולם. בעבר היוו תנועות הנוער בחו"ל עתודה חשובה לעלייה, להגשמה ולהקמת קיבוצים חדשים. כיום, הקשר בא לידי ביטוי מוחשי בקיום השפעה ציונית, ברוח תפיסת העולם של התנועה הקיבוצית. בשונה מהארץ, בחלק לא מבוטל של הקהילות היהודיות בחו"ל, מרכז הפעילות היהודית-ציונית סובב סביב תנועות הנוער.

"הבונים דרור"

"הבונים דרור" היא כיום תנועת הנוער הציונית השנייה בגודלה בעולם (אחרי "בני עקיבא"). התנועה מונה כיום כ- 15,000 חניכים בשורה של מדינות ו- 5 יבשות. בגין פעילותה רחבת ההיקף, תנועת "הבונים-דרור" זוכה ל- 19% מסך ההקצבה השנתית המחולקת ע"י ההסתדרות הציונית לכלל תנועות הנוער. עיקר תקציבה של התנועה נובע מגביית "אגרה" מחניכי התנועה המגיעים לארץ במסגרת תכניות ביקור שונות בישראל.

המלצת הוועדה

1. הוועדה ממליצה להעמיד את סכום התמיכה ל- 620 אש"ח, בכפוף לביצוע המלצתה – ראה להלן - בסעיף: "החלוץ-למרחב".

2. הוועדה ממליצה להקים מועצה ציבורית שתאויש בעיקרה ע"י בוגרי התנועה לדורותיהם, בארץ ובעולם, חברי קיבוצים בוגרי התנועה וכן גם נציגי התנועה הקיבוצית, במטרה שאלה יקבלו על עצמם את האחריות למתן "גיבוי" ציבורי לתנועת הנוער ולהבטחת המשכיות פעילותה הברוכה ברחבי תבל.

"החלוץ למרחב"

תנועת "החלוץ למרחב" פועלת כיום בשתי מדינות בלבד, ארגנטינה ומקסיקו, ולכן גם אינה מוכרת כ'תנועה עולמית'. בשתי המדינות התנועה מספקת גם שירותי ב"ס יהודי-ציוני. עיקר עבודת התנועה נעשית ברמה הקהילתית. הזיקה לתנועה הקיבוצית ממשיכה להתקיים גם כיום. החיבור של התנועה לקיבוצים בא לידי ביטוי בכך שכל משתתפי תכניות הביקור בישראל המגיעים מטעם תנועה זו, מקדישים למעלה מחודשיים מתקופת שהותם בארץ להכרות אישית-חוויתית עם 'קיבוץ' (בקיבוץ ברקאי). מחנות הקיץ של התנועה בחו"ל נערכים בשיתוף עם "הבונים-דרור".

המלצת הוועדה

1. בשל פעילותה של התנועה בשתי מדינות באמל"ט בלבד, וכן בשל העובדה שמחנות הקיץ שם מתקיימים בשיתוף עם "הבונים-דרור", ממליצה הוועדה לבטל את הקיום הנפרד של מטה "החלוץ-למרחב" בישראל, ובמקומו מציעה להקים במזכירות "הבונים-דרור" (באפעל) אגף אמל"ט מקביל ומשותף לשתי התנועות: "הבונים-דרור" ו"החלוץ למרחב".

2. כפוף לביצוע ההמלצה לעיל, ממליצה הוועדה להעביר את תמיכת התנועה הקיבוצית הנפרדת לתנועת "החלוץ-למרחב" (נכון להיום – 170 אש"ח) לתקציב "הבונים-דרור", לפחות למשך תקופת ההתארגנות המשותפת. תקופת ההתארגנות המשותפת תסתיים לכל המאוחר לקראת סוף 2017. מוצע גם כי המשך התמיכה של הוועדה ב"חלוץ למרחב" מותנה בביצוע האמור לעיל.

"הנוער הציוני"

נכון להיום, התנועה פעילה ב- 19 מדינות באמל"ט ובאירופה. עיקר פעילותה מתמקדת בעיקר במרחב הקהילתי, בעיקר בקשר עם סטודנטים. תקציב הפעילות השנתית הוא כ- 12 מיליון. תמיכת התנועה הקיבוצית עומדת על סך 150 אש"ח לשנה.

המלצת הוועדה

1. שלא כמו בעבר, זיקת "הנוער הציוני" לתנועה הקיבוצית היא שולית בלבד. גם המטה הארגוני שלה בארץ ("המזכירות") מורכב מבעלי תפקידים שאינם חברי התנועה הקיבוצית.
2. הוועדה ממליצה על הפסקה לאלתר של תמיכת התנועה הקיבוצית בתנועה זו.

"השומר הצעיר העולמי"

התנועה נוסדה ב- 1913 והיא פעילה כיום ב- 4 יבשות ומונה כ- 9,000 חניכים. בשנים האחרונות התהדק מאד שיתוף הפעולה של התנועה בחו"ל עם ה"צ" בישראל והיום ישנה פעילות משותפת רחבה. ה"צ" בחו"ל מקפיד על כך כי כל ביקור בארץ של קבוצות חניכי התנועה ילווה בפרק שהייה בקיבוץ. המרכז הסמינריוני של ה"צ" בחו"ל נמצא בקיבוץ גבעת עוז.

המלצת הוועדה

1. תנועת השומר הצעיר בעולם מקיימת זיקה ערכית-אידאולוגית לתנועה הקיבוצית ולערכיה.
2. לאור הזהות האידאולוגית עם ה"צ" בישראל, ממליצה הוועדה לבחון הקמת מטה משותף לשתי התנועות (בתהליכי יישום בשטח).
3. התמיכה הכספית לתנועה – בסך 2 מיליון ₪ - תימשך, בכפוף לחידוש ההסכם עם "קרן חבצלת".

סיכום

ברקע דיוני הוועדה צפה ועלתה כל העת השאלה, האם אחרי 16 שנה מאז שהתקבלה ההחלטה החגיגית על איחוד התנועות, התנועה הקיבוצית אכן השלימה בפועל את המהלכים הנדרשים לביצוע איחוד מלא והאם אנחנו באמת תנועה קיבוצית אחת.

על פניו ולכאורה מתקיימת "תנועה קיבוצית" אחת המקבלת החלטות ומנהלת את אורחות חייה מ"בית התנועה הקיבוצית" ברח' ליאונרדו בת"א. יחד עם זאת, איש לא יכחיש את קיומן של מערכות נוספות הפועלות בצד ובמקביל ל"תנועה הקיבוצית", שאינן חלק ממנה ובפועל אף לא משתייכות אליה בזיקה משפטית ו/או כלכלית.

דוגמא אחת בולטת (והיא איננה יחידה) לאמור כאן היא סוגיית הקשרים בין "התנועה הקיבוצית" מצד אחד לבין "חבצלת" מצד שני. שוב ושוב, כמעט בכל אחת משיבות הוועדה ביטאו חבריה, ללא יוצא מן הכלל, את התחושה כי לא ניתן להשלים את עבודת הוועדה ולהציע המלצות מבוססות ובנות קיימא, כל עוד לא נקבע 'מסלול' שיסדיר את מערכת היחסים בין "התנועה הקיבוצית" לבין "חבצלת", באופן שיהיה מוסכם ומקובל על כל הצדדים.

מכאן, ככל שהבאנו את עבודת הוועדה לשלב הסיכום ולהגשת המלצות למוסדות התנועה, וככל שהשקענו מאמצים כנים ושקופים לבחון את המציאות הנוכחית והמשתנה, מול המציאות שעמדה בזמנו בפני מקבלי ההחלטות ב"וועידת כפר בלום" ב- 2006, נראה לנו, בתוקף תפקידינו כחברי

הוועדה, כי המלצותינו הן במידה מסוימת המלצות חלקיות בלבד, וכי לצורך יישומן, הן נדרשות להשלמה ולבירורים בדרגים תנועתיים בכירים, מעבר למה שנדרש ומצופה מעמנו עפ"י "כתב המינוי"

לפיכך, עד להסדרה מלאה של מערכת היחסים הסבוכה בין התנועה הקיבוצית ל"חבצלת", ומחוסר יכולת לחדור לעומקם של נושאים תלויים ועומדים ולחשוף ולהבין את כל "הדקויות" הנוגעות לעניין זה, ממליצה הוועדה כי בכפוף לקבלת מלוא המלצותיה או חלקן, יתחלק תקציב התמיכות בגופים הנתמכים, עפ"י 'מנגנון' שיסוכם בין "התנועה הקיבוצית" ל"חבצלת". יחד עם זאת וכל עוד לא יוחלט אחרת, המלצת הוועדה להנהגת התנועה הקיבוצית היא לשאוף להגיע למצב שבו מימון כל עלות הפעילות הציבורית תתחלק חצי בחצי (50-50) בין "התנועה הקיבוצית" לבין "קרן חבצלת".

המלצות טכניות – נוהל הגשת בקשות לתמיכה

ההמלצות שלהלן באות להציע נוהל קבוע האמור להסדיר מתן תמיכות לגופים שונים המקבלים תמיכה ו/או הקצבה כספית מ"התנועה הקיבוצית", זאת תוך שמירה על שוויון, שקיפות, יעילות, חיסכון ומנהל תקין. הנוהל בא גם לקבוע מהם התנאים להגשת הבקשה להקצבה כספית, מהו המידע ומהם המסמכים הנדרשים לצורך קבלת החלטות ע"י הוועדה.

א. הגשת הבקשה לתמיכה כספית מחייבת מילוי "טופס לבקשת תמיכה" (רצ"ב- להלן) על כל פרטיו. לטופס יצורפו: 1. דו"ח כספי מבוקר לשנת התקציב הקודמת להגשת הבקשה; 2. תקציב הגוף המתוקצב בשנת הפעילות ("ביצוע" – חודשים 1-9 של אותה שנה) 3. הצעת תקציב (תכנון) לשנת התקציב הבאה לאחריה, כולל מקורות כספים צפויים.

ב. הטופס, בצירוף המסמכים, כאמור לעיל, יוגש לוועדה **ציבורית** מיוחדת שתמונה/תיבחר ע"י מזכירות התנועה הקיבוצית לתקופה של 4 שנים ותבחן ותמליץ ביחס למתן הקצבות. הוועדה תידרש לקבל ולאסוף דיווחים קבועים מהגופים השונים וכן למצוא דרכים "לנהל" את המידע הזה, באופן שיאפשר לה לקבל החלטות על מתן הקצבות. הוועדה תגדיר ותקבע את נוהלי עבודתה ותפרסם ברבים.

ג. גוף מתוקצב שלא יגיש לוועדה הנ"ל את המסמכים הנ"ל, בקשתו להקצבה לא תדון, לא תישקל ולא תתוקצב ע"י הוועדה באותה השנה.

ד. על הוועדה יוטל לבחון את הבקשה ולהמליץ למזכירות התנועה ולמועצת התנועה על גובה התמיכה הכספית שתוענק לגוף המבקש, בכפוף לתבחינים (קריטריונים) שלהלן וכן תבחינים נוספים שיאושרו על ידה. התבחינים יהיו שוויוניים לכל הגופים הפונים בבקשת תמיכה, עפ"י כללים שקופים ונגישים לבקרה ולפיקוח.

ה. קביעת גובה התמיכה המומלצת בפרוטוקול זה, תשמש כהמלצה למסגרת תקציב קבועה. התמיכה לגוף הנתמך תיבחן ותאושר לשנה אחת בלבד ותיכלל במסגרת תקציב התנועה.

1. לעת שיקוליה, הוועדה תיקח בחשבון תמיכות מתקציב המדינה (משרדי ממשלה), מרשויות מקומיות וכן ממקורות ציבוריים ופרטיים (תרומות) אחרים, עבור הגוף המבקש תמיכה.
2. הוועדה ממליצה על הקמת "קרן לתרבות קיבוצית". מדובר על קרן תנועתית שמקורותיה יבואו ממקורות תנועתיים – עכשוויים ועתידיים. ופירות הקרן ישמשו בעתיד לתגבור פעילויות תרבותיות וחברתיות, ברוח הזמן והמקום.
- ח. המלצות אלה אינן באות למנוע מכל גוף אחר בתנועה הקיבוצית, שאיננו אחד מהגופים המתוקצבים המופיעים ברשימה לעיל, לפנות לוועדה, על פי הנוהל המוצע, ולבקש מהוועדה לשקול מתן הקצבה כספית לצורך קידום פעילותו.
- ט. להתנות מתן הקצבות בכפוף לקבלת דו"ח ביקורת מטעם מבקר העמותה. בכל מקרה, מבקר התנועה הקיבוצית רשאי לבצע ביקורת בגוף הנתמך, גם אם תמיכת התנועה מהווה חלק מזערי בתקציב הגוף הנתמך.

תבחינים מוצעים

- א. האם הגוף הפונה מוכר ע"י גורמים חוץ-קיבוציים וממשלתיים לצורך קבלת תמיכות כספיות.
- ב. האם פעילותו של הגוף הפונה משרת את "חזון" התנועה הקיבוצית וערכיה.
- ג. האם וכמה חברי קיבוץ לוקחים חלק/משתתפים באופן פעיל בגוף המתוקצב.
- ד. האם ליבת הפעילות של הגוף הפונה מתבצעת בקיבוצים, בעדיפות לפריפריה.
- ה. האם פעילות הגוף הפונה תורמת ומחזקת את המעורבות החברתית והחינוכית של התנועה הקיבוצית בחברה הישראלית.
- ו. האם הגוף הפונה כפוף לביקורת ציבורית ע"י ועד מנהל ומבקר וכן האם הוא מקפיד על הגשת דוחות שנתיים ומאזן מבוקר.
- ז. מה היחס בין "הכנסה עצמית" ש"מייצר" הגוף הפונה לבין מקורות התמיכה האחרים שלו?
- ח. האם הגוף הפונה עמד או חרג מתקציבו המאושר במהלך שנתיים קודמות להגשת הבקשה הנוכחית?

הערה: הוועדה קוראת למזכירות התנועה לנצל את ההזדמנות בקיום הדיון הנוכחי ולבדוק את מכלול התמיכות של מחלקות התנועה בגופים שנתמכים בתקציבים קבועים ואינם אלה המופיעים ברשימת הגופים המתוקצבים.

טופס לבקשת תמיכה

לכבוד:

יו"ר הוועדה הציבורית - "הגופים הנתמכים"

התנועה הקיבוצית

בקשה לתמיכה לשנת הכספים _____

נתמך בשנים קודמות ע"י התנועה הקיבוצית כן/לא (הקף בעיגול)

השם המלא של הגוף המבקש תמיכה _____

צורת ההתאגדות (המעמד המשפטי): _____ מס' העמותה/חברה
(מלכ"ר)/אחר _____

נא לציין את עיקרי המטרות והפעולות של מבקש
התמיכה: _____

מיקוד	טלפון/טלפון נייד	כתובת מייל
הכתובת הרשמית של הגוף:		

שמות בעלי תפקידים	תעודת זיהוי	כתובת פרטית מלאה	מיקוד	טלפון נייד /טלפון	כתובת מייל
יו"ר:					
מזכיר:					
גזבר:					
מבקר פנימי:					

שמות חברי ועד המנהל (הדירקטוריון)

<u>שם החבר</u>	<u>תעודת זיהוי</u>	<u>כתובת</u>	<u>תפקידו</u>

פרוט חשבונות הבנק אליהם תועבר התמיכה, יש לצרף מהבנק אישור על ניהול חשבון וכן אישור רו"ח על מורשי החתימה.

<u>שם הבנק</u>	<u>הסניף</u>	<u>מס' הסניף</u>	<u>מס' חשבון</u>	<u>מורשי חתימה</u>

פעולות או פרויקטים עבורם מתבקשת התמיכה

<u>פעולות או פרויקטים עבורם מתבקשת התמיכה</u>	<u>סה"כ סכומי התמיכה בשנת הפעילות הנוכחית</u>
	תמיכה ממקורות חוץ ממשלתיים
	תמיכה ממשרדי הממשלה:
	השתתפות עצמית:
	הלוואות:
	סה"כ:

* יש לצרף הצעת תקציב מפורטת של שנת הפעילות הנוכחית ומאזן מבוקר של שנה קודמת.

פרוט תרומות ותמיכות ממשרדי ממשלה אחרים ומוסדות ציבור הצפויות לשנת הפעילות הבאה:

<u>הסכומים בשלבים (שח)</u>		<u>נושא התמיכה</u>	<u>שם המשרד/המוסד התומך</u>
בטיפול	מובטח		
סה"כ:	סה"כ:		

* נא צרפו מסמכים בהתאם (אם ישנם)

נא לציין, בקצרה, מה התועלת לתנועה הקיבוצית, לחבריה ו/או לחברה הישראלית של הפעילות שבעבורה מבוקשת התמיכה.

אנו החתומים מטה מצהירים בזאת, כי כל האמור לעיל נכון לפי מידת ידיעתנו ואמונתנו.

תאריך: _____

שם היו"ר _____

חתימתו _____

שם מורשה החתימה _____

חתימתו _____

אישור רואה חשבון: _____

שם + חתימה

כתב התחייבות

אנו, מורשי החתימה של _____ (להלן "הגוף הנתמך") מתחייבים בשמו לקיים את כל התכניות בקשר לכל סכום שיוענק לנו כתמיכה.

1. נשתמש בכל הסכום כאמור לצורך ביצוע הפעולות אשר עבורן ניתנה התמורה ורק לצורך זה.
2. א. סכומי התמיכה ישולמו על יסוד דוחות פעולה וחשבונות שנגיש לכם ולפי דרישת התנועה הקיבוצית.
ב. נמציא לכם במשך שנת הכספים דיווחים כספיים ואחרים, בקשר לשימוש בתמיכה במועדים ובמתכונת שיקבעו על ידכם.
ג. נמציא לכם דו"ח כספי שנתי מבוקר על צירופיו, תוך זמן סביר לאחר תום שנת הכספים.
3. נאפשר למבקרים מטעם התנועה הקיבוצית לעיין בספרי החשבונות שלנו.
4. תהיו רשאים להפסיק ולהקטין או לעכב את תשלום התמיכה החל בתאריך שתקבעו בהודעה בכתב. אם לדעתכם, אין אנו מבצעים את הפעולות או חלקן כיאות, או אם אין אנו מקיימים את כל התנאים או ההתחייבויות כאמור בכתב התחייבות זה, בקשר למתן התמיכה.
5. הננו מתחייבים כי נחזיר לתנועה הקיבוצית את יתרת התמיכה כשהיא צמודה למדד המחירים לצרכן.
א. אם לא שימשה למטרה שלשמה נועדה;
ב. במקרה של עשיית מעשה או מחדל בניגוד לאמור בכתב התחייבות זה.

שם מלא _____

מס' ת.ז. _____

חתימה _____

שם מלא _____

מס' ת.ז. _____

חתימה _____

תאריך: _____

על החתומים חברי הוועדה:

..... יו"ר הוועדה - רן כוחן

..... יובל אורן - יובל אורן

..... איתי זיידנברג - איתי זיידנברג

..... עדנה סולודר - עדנה סולודר

..... נרקיס רגב-גביש - נרקיס רגב-גביש

..... גורית שמר - גורית שמר

העתק:

ניר מאיר - מזכיר התנועה;
מיכל ויינברג - מזכ"ל התנועה;
אפרים שפירא - גזבר התנועה;
עו"ד אמיר גנז - המח' המשפטית;
אלי גולדמן - מבקר התנועה.
תיק/אירית גולדברג - "הגופים המתוקצבים/נתמכים"